

NIEODPŁATNE USŁUGI

- POMOC PRAWNA
- PORADY OBYWATELSKIE
- MEDIACJA

INFORMATOR PRAWNY

WYPADEK KOMUNIKACYJNY A ODSZKODOWANIE

Publikacja bezpłatna nieprzeznaczona do sprzedaży.
Zawiera stan prawny na luty 2024 r.

SPIIS TREŚCI:

Wstęp	2
1. Zakres świadczeń obejmujący odszkodowanie komunikacyjne	3
2. Zgłoszenie szkody po wypadku komunikacyjnym – terminy	8
3. Wypadek komunikacyjny a ucieczka sprawcy	9
4. Odszkodowanie a koszty naprawy pojazdu	10
5. Zakończenie	11

WSTĘP

Wypadek komunikacyjny to zdarzenie w ruchu lądowym, morskim lub powietrznym (choć w praktyce mamy do czynienia najczęściej z tym pierwszym).

Poszkodowanym może być nie tylko kierowca samochodu czy jego pasażer, ale również jadący rowerem, czy pieszy. Odszkodowanie można otrzymać nawet wówczas, gdy nie uda się ustalić, kto jest sprawcą zdarzenia, czy wtedy, gdy sprawca nie posiada **ubezpieczenia OC**.

Od kogo należy domagać się odszkodowania, w jakim terminie, czy jak dochodzić swoich praw - to zagadnienia, które poruszymy na kolejnych stronach tego poradnika.

1. Zakres świadczeń obejmujący odszkodowanie komunikacyjne

Odszkodowanie komunikacyjne ma za zadanie kompensować zarówno szkody majątkowe, jak i niemajątkowe. Jego zakresem objęte są też roszczenia będące następstwem śmierci ofiary wypadku drogowego, których dochodzą osoby nie będące uczestnikami tego zdarzenia. Innymi słowy odszkodowanie komunikacyjne obejmuje też zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448¹ k.c. (wyrok SN w sprawie II CSKP 214/22).

Takie powództwo w sprawie cywilnej zdarza się w praktyce często. Szkody majątkowe wynikające ze śmierci, kalectwa lub mniej groźnych obrażeń osoby w wypadku komunikacyjnym, są dość powszechne. Odszkodowanie komunikacyjne za śmierć przysługuje najbliższym członkom rodziny zmarłego.

¹Art. 448. KC §1 W razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę albo zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

§2. W przypadkach określonych w art. 445 zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę § 1 i 2 oraz art. 4462 zadośćuczynienie za krzywdę dla rodziny poszkodowanego ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone, może obok zadośćuczynienia pieniężnego żądać zasądzenia odpowiedniej sumy na wskazany przez niego cel społeczny. (...)

WARTO WIEDZIEĆ!

Przepis nie definiuje wprost pojęcia najbliższego członka rodziny. Przyjmuje się, że poza małżonkiem, rodzicami, rodzeństwem czy dziadkami, najbliższym członkiem rodziny jest też konkubent, a nawet powinowaty. Decyduje tu bowiem więź emocjonalna, a nie stopień pokrewieństwa. Najbliższym członkiem rodziny nie będzie zaś np. syn czy córka, które nie utrzymywało kontaktów ze zmarłym rodzicem.

Zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej ma charakter jednorazowy. Jednakże, jeżeli już wcześniej otrzymano zadośćuczynienie od ubezpieczyciela, nie oznacza to, że nie można żądać zapłaty wyższej kwoty. Jeżeli otrzymano jednorazowe odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej i zawarto ugodę z zakładem ubezpieczeń, to także można nadal żądać wysokiego zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej.

Zadośćuczynienie jest tzw. roszczeniem niemajątkowym, osobistym. Podstawą żądania zadośćuczynienia jest poczucie krzywdy, w postaci bólu i cierpienia, a także całości negatywnych skutków w sferze emocjonalnej, zawodowej i osobistej osoby poszkodowanej. Zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa sądowego, wypłacane zadośćuczynienie na rzecz osób poszkodowanych w wypadkach musi stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość pieniężną, a jednocześnie nie może prowadzić do swoistego, nadmiernego wzbogacenia poszkodowanego. Nie ma ogólnie ustalonej wartości odszkodowania za poszczególne typy urazów.

CIEKAWOSTKA

W ustalaniu należnej kwoty zadośćuczynienia towarzystwa ubezpieczeniowe posługują się własnymi tabelami, w celu orzeczenia tzw. trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Następnie ubezpieczalnie w sposób czysto matematyczny mnożą liczbę punktów procentowych z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu przez wartość jednego punktu procentowego ustaloną w złotych.

Wartość punktu procentowego jest różna w różnych towarzystwach ubezpieczeniowych. Należy jednak wskazać zależność:

im mniejsze składki towarzystwo ubezpieczeniowe pobiera z tytułu OC posiadacza pojazdu, tym mniejsza jest wartość odszkodowania za procent trwałego uszczerbku na zdrowiu. Należy więc podkreślić, iż odszkodowania najczęściej są przyznawane w sposób czysto techniczny, mechaniczny, nie biorąc pod uwagę rozmiaru tragedii osobistej, rodzinnej, skutków wypadku w życiu prywatnym, zawodowym, dlatego często warto skierować taką sprawę na drogę sądową, kiedy porozumienie z ubezpieczycielem okazuje się być bezskuteczne.

Jak udowodnić rozmiar poniesionej krzywdy?

Przede wszystkim istotne jest zgromadzenie dokumentacji medycznej związanej z urazami doznanymi w wypadku komunikacyjnym. Zaniedbania polegające na zaprzestaniu leczenia mają negatywny wpływ na wysokość przyznanego zadośćuczynienia. Jedna karta informacyjna z pobytu w SOR to zbyt mało, aby udowodnić rozmiar doznanej krzywdy w jej aspekcie zdrowotnym. Poszkodowany powinien obszernie opisać wpływ zdarzenia na jego życie, np.:

- **osobiste** – rezygnacja z zaplanowanych wyjazdów;
- **zawodowe** – utrata możliwości szybkiego awansu, spadek poważania w pracy;
- **rodzinne** – zmiana terminu zaplanowanego wesela, konieczność przejęcia obowiązków domowych przez małżonka.

Odszkodowanie ma na celu wynagrodzenie wszelkich strat majątkowych powstałych w związku z wypadkiem. Odszkodowanie powinno być pełne, a więc powinno pokryć wszystkie odniesione szkody. Do roszczeń o odszkodowanie można m.in. zaliczyć żądania o:

- ➔ zwrot wszystkich poczynionych nakładów na leczenie, rehabilitację, zakup sprzętu rehabilitacyjnego, zwrot kosztów prywatnych wizyt lekarskich oraz zwrot kosztów dojazdu do placówek medycznych;
- ➔ odszkodowanie za zniszczone w wypadku rzeczy osobiste (np. zniszczona odzież, telefon komórkowy);
- ➔ odszkodowanie z tytułu pomniejszonego wynagrodzenia za czas pozostawania na zwolnieniu chorobowym.

W przypadku roszczeń o odszkodowanie również należy zadbać o skrupulatne gromadzenie dowodów związanych z poniesionymi szkodami:

- faktury za zakupione leki, wizyty lekarskie;
- faktury za paliwo wraz z zestawieniem przejechanych kilometrów;
- zdjęcia zniszczonej odzieży;
- dowód zakupu telefonu komórkowego lub faktura za jego naprawę;
- kopie zwolnień lekarskich ZLA, wraz z zaświadczeniem od pracodawcy o wysokości utraconych dochodów.

2. Zgłoszenie szkody po wypadku komunikacyjnym - terminy

O odszkodowanie i zadośćuczynienie za skutki wypadku można się skutecznie ubiegać do upływu terminu 3 lat od dnia wypadku.

Termin ten może zacząć bieg od dnia ostatniej decyzji ubezpieczyciela, przyznającej lub odmawiającej zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

W miarę możliwości zdarzenie należy zgłosić do zakładu ubezpieczeń sprawcy najszybciej, jak będzie to możliwe. Jeśli dojdzie do wypadku, to obowiązkowo należy wezwać funkcjonariuszy policji, którzy sporządzą notatkę. W zgłoszeniu szkody należy dokładnie opisać, co się wydarzyło. Zakład ubezpieczeń zweryfikuje otrzymane od ciebie informacje.

3. Wypadek komunikacyjny a ucieczka sprawcy

Nawet jeżeli sprawcy zdarzenia nie udało się wskazać, nie oznacza to, że nie można otrzymać odszkodowania. W takich przypadkach należność zostanie wypłacona ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, z tytułu szkód spowodowanych przez nieubezpieczonych oraz niezidentyfikowanych sprawców.

Jak należy postąpić, jeśli nie wiadomo, kto spowodował szkodę:

- należy zgłosić szkodę do dowolnego zakładu ubezpieczeń – może to być towarzystwo ubezpieczeniowe, w którym opłaca się OC samochodu, ale nie musi;
- ubezpieczyciel przygotowuje niezbędną dokumentację i przekaże ją do UFG;
- najczęściej fundusz wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia;
- jeśli zostanie ustalony sprawca, wówczas UFG wystąpi do niego z regresem i będzie on musiał zwrócić odszkodowanie wypłacone poszkodowanym.

W przypadku gdy nie zgadzasz się z wysokością przyznanego odszkodowania, przysługuje ci prawo do odwołania się, ale może ono być skuteczne wyłącznie wówczas, gdy odpowiednio uzasadnisz reklamację.

4. Odszkodowanie a koszty naprawy pojazdu

Analizując odszkodowanie komunikacyjne nie sposób nie poruszyć kwestii naprawy uszkodzonego w trakcie wypadku auta. Szczęśliwie wypadek komunikacyjny nie musi się bowiem wiązać z uszkodzeniem ciała lub śmiercią. Natomiast może dojść do uszkodzenia pojazdów. Regułą jest to, że odszkodowanie może mieć albo postać naturalną – naprawienie auta, albo przyjąć formę wypłaty odszkodowania.

WARTO ZAPAMIĘTAĆ!

- Odszkodowanie komunikacyjne ma za zadanie kompensować zarówno szkody majątkowe, jak i niemajątkowe.
- Zadośćuczynienie jest roszczeniem niemajątkowym, Podstawą takiego żądania jest poczucie krzywdy.
- Skrupulatnie gromadź dowody związane z poniesionymi szkodami.
- W razie wypadku obowiązkowo wezwij funkcjonariuszy policji, którzy sporządzą notatkę.
- W przypadku gdy sprawca zdarzenia nie jest znany, również możesz ubiegać się o odszkodowanie.

5. Zakończenie

W obliczu coraz powszechniejszych wypadków komunikacyjnych, temat odszkodowań staje się nieodłącznym elementem życia wielu osób. Każdy wypadek to nie tylko zderzenie pojazdów, ale także trauma, szkody materialne i czasami tragiczna utrata. W tak trudnych chwilach poszukiwanie sprawiedliwości i rekompensaty staje się dla wielu ofiar niezbędne.

Niniejsza publikacja miała na celu przybliżenie problematyki odszkodowań komunikacyjnych osób uprawnionych do otrzymania odszkodowania i jego zakresu.

W zakończeniu warto podkreślić, że walka o odszkodowanie to także walka o sprawiedliwość i bezpieczeństwo na drogach. Każdy krok w kierunku uzyskania rekompensaty, to również krok w stronę przypomnienia społeczeństwu o konieczności przestrzegania przepisów drogowych i troski o bezpieczeństwo własne oraz innych uczestników ruchu.

